

Література

Арутюнова Н.Д., Падучева Е.В. Истоки, проблемы и категории прагматики // Новое в зарубежной лингвистике. – М., 1985. – Вып. 16. – С. 3-42.

Вороніна М.Ю. Складносурядні речення як мовленнєві акти у сучасній французькій мові : Дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови» / Марина Юріївна Вороніна. – К., 2008. – 192 с.

Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. – М.: Добросвет, 2000. – 832 с.

Дейк Т. ван. Язык. Познание. Коммуникация: Пер. с англ. под ред. В.И.Герасимова. – М.: Прогресс, 1989. – 312 с.

Кобозева И.М. Лингвистическая семантика. – М.: Эдиториал УРСС, 2000. – 352 с.

Кочерган М.П. Слово і контекст. – Львів: Вища школа, 1980. – 183 с.

Маслова А.Ю. Введение в прагмалингвистику. – М.: Флинта: Наука, 2007. – 152с.

Почепцов Г.Г. Коммуникативные аспекты семантики. – К.: Вища школа, 1987. – 132 с.

Рыжова Л.П. Французская прагматика. – М.: КомКнига, 2007. – 240с.

Сёрль Дж. Косвенные речевые акты // Новое в зарубежной лингвистике. – М., 1986. – Вып. 17. – С. 195-222.

Стронсон П.Ф. Намерение и конвенция в речевых актах // Новое в зарубежной лингвистике. – М., 1986. – Вып. 17. – С. 130-150.

Шевченко И.С. Историческая динамика прагматики предложения. Английское вопросительное предложение 16-20 в.в. – Харьков: Константа, 1998. – 168 с.

Ducrot O. Les lois de discours // Langue française: La pragmatique, 1979. – N 42. – P. 21-33.

Kerbrat-Orecchioni C. Où en sont les actes du langage? // Information grammaticale. – 1995. – №66. – P. 5-12.

Kerbrat- Orecchioni C. L'énonciation. – P.: Armand Colin, 1999. – 267 p.

Kerbrat- Orecchioni C. Les actes de langage dans le discours. – P.: Editions Nathan / VUEF, 2001. – 200 p.

Mæschler J. La pragmatique après Grice: contexte et pertinence // L'information grammaticale. – 1995. – №66. – P. 25-32.

Récanati F. Le développement de la pragmatique // Langue française: La Pragmatique, 1979. – N 42. – P. 6-10.

ГАРМАШ О.Л.

(Запорізький нац. ун-т)

**РОЛЬ МОРФОЛОГІЗОВАНИХ ВАРІАНТІВ ЛЕКСЕМ У ПРОЦЕСІ
ПОПОВНЕННЯ ВОКАБУЛЯРУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

В даній статті розглянуто явище функціонування лексичних одиниць на морфологічному рівні мовної системи у ролі нових словотворчих елементів. Крім того, в роботі обґрунтовується перспективність дослідження динаміки розвитку словникового складу англійської мови в лінгвокогнітивному напрямку.

Ключевые слова: морфемизация, неологизм, аффикс.

Гармаш е.л. Роль морфологизированных вариантов лексем в процессе пополнения вокабуляра английского языка. В данной статье рассмотрено явление функционирования лексических единиц на морфологическом уровне языковой системы в роли новых словообразовательных элементов. Кроме того, в работе обосновывается перспективность исследования динамики развития словарного состава английского языка в лингвокогнитивном направлении.

Ключевые слова: морфемизация, неологизм, аффикс.

Garmash O.L. A role of morphemic variants of lexemes in the process of enriching of English vocabulary. The article is dedicated to the phenomenon of functioning of lexical units at the morphological level of language system in a role of new formation elements. In addition, the perspectives of cognitive research of English vocabulary development are grounded in the paper.

Key words: morfemization, neologism, affix.

Кількість інновацій, що поповнюють словниковий склад сучасної англійської мови продовжує неспинно зростати, підкреслюючи, тим самим, стрімкий розвиток всіх ланок суспільного буття англословних країн. Проте, далеко не всі новотвори, що виникають у зв'язку із необхідністю номінації нових об'єктів та явищ, можна віднести до лексичного складу мовних одиниць. Окрім лексичних одиниць в мові утворюються нові дериваційні елементи, словосполучення, фразеологізми, тощо. Дослідженням шляхів збагачення англійської мови займались Ю.О. Жлуктенко, В.І. Заботкіна, Ю.А. Зацний, Н.Г. Олексенко, М.М. Полюжин, А.Е. Левицький. В основному у лексикографічному аспекті розвиток англійської мови поставав об'єктом дослідження таких лінгвістів як Р.Барнхарт, Д.Ейто, Д.Грін, Р.Ледерер, С.Морт, В.Сефайр, С.Таллок, С.Штейнмец.

Не зважаючи на численність наукових досліджень, що висвітлюють особливості розвитку англійської мови, наразі актуальним постає лінгвокогнітивна інтерпретація всього кола процесів організації її словникового фонду. У цьому зв'язку **метою** нашої роботи є визначення афіксальних властивостей тих мовних одиниць, що репрезентовані, водночас, як на лексичному так і на морфологічному рівнях мовної системи.

Для досягнення поставленої мети вважаємо необхідним вирішити такі конкретні **завдання**: - окреслити методологічну відкритість та перспективність когнітивного аналізу мовних явищ; - унаочнити процеси паралельного функціонування мовних одиниць як на лексичному так і на морфологічному рівнях; - розкрити особливості творення мовних інновацій за допомогою додавання скороченого (літерного або морфемного) варіанта лексичної одиниці, який повністю абсорбував її значення.

Цілком очевидно, що дослідження вказаних аспектів, виходять за рамки можливостей структурної лінгвістики. Досі жодна із мовознавчих дисциплін не в змозі самотужки повною мірою висвітлити еволюцію окремої ланки певної мовної

системи, в тому числі і морфологічної, оскільки не має досить потужного методологічного ґрунту для проведення різнобічного аналізу мовних фактів. Це стосується насамперед цілого ряду синхронічних досліджень, які зрештою мають викладатися у виді пазлів в процесі формування ґрунтового, цілісного знання про мову. Вирішити дане завдання, вважаємо за можливе лише за умови використання потенційних можливостей лінгвокогнітивного напрямку, який досі залишається відкритим у своєму функціональному плані.

Сказане можна підтвердити тезою О.С. Кубрякової про те, що «яскравий міждисциплінарний характер когнітивної науки, як тієї, що об'єднує з метою вирішення задач що в ній постають, найяскравіші науки, і з самого початку свого становлення проголосившої неможливість адекватного опису самої людської когніції без звернення до тих різних наук, відбився, перш за все, в теоретичних роботах з лінгвістики. Крім того, ... ефект міждисциплінарності в лінгвістиці в її когнітивній версії полягає в розширенні бази її експланаторних можливостей» [Кубрякова 2009, с.25].

Когнітивна лінгвістика спирається на розуміння мови, як співмірної у смислового відношенні людському мисленню [Воротников 2007, с. 51], і вважає її головним інструментом інтелектуального осмислення дійсності [Чередниченко 2007, с. 8]. Крім того, сучасні мовознавці зосередили увагу на загальній проблемі співвідношення мови та мислення / свідомості / знання [Белова 2002]. У когнітивному підході до мовних явищ однією з основних є категорія знання [Николаев 2001, с. 112].

За свідченнями мовознавців знання є результатом пізнавальної діяльності людини й відкладається у свідомості, а також організуються за допомогою певних структур – когнітивних моделей [Болдырев 2000, с. 49] на основі яких людина відтворює реальний світ у свідомості [Кочерган 2003, с. 8] та має можливості вербального спілкування. Вважаємо необхідним особливо підкреслити твердження вчених про те, що моделювання мови знаходиться у взаємозв'язку з моделюванням свідомості, є ядром когнітивної лінгвістики.

Під час формування комплексного концепту за допомогою афіксальної деривації потрібно враховувати словотворче значення складових його формування з когнітивних позицій, згідно до принципів композиційності та інтеграційності, чому сприяє теорія концептуальної інтеграції ментальних просторів, розроблена когнітологами (А. Гольдберг, М. Тернер, Ж. Фокон'є). Теорія концептуальної інтеграції особливо є наочною щодо словотворчого акту транспозиції, коли один із простих концептів переходить у ментальний простір категорії іншого, підкоряючись йому і набираючи власне чужу йому категорію у новій ментальній цілісності як свою. Демонструється не тільки злиття двох ментальних просторів, але й відбір частин, що їх представляють.

З теорією концептуальної інтеграції ментальних просторів добре узгоджується теорія “підгонки поєднаних значень” Дж. Пустейовського, що дозволяє після з'єднання відібраних частин позиційного і цільового просторів настільки тісно поєднатись один з одним, що вони перетворюються у комплексний концепт – нове поняття “значення” [Борисенкова 2007, с. 39].

Ретельні спостереження за основними напрямками розвитку сучасної англійської мови (зокрема за створенням та функціонуванням нових словотвірних моделей) індукують виникнення наявної тенденції до своєрідного “переродження” поняття “словотвірний елемент” (як на формальному, так і на концептуальному рівні). Внаслідок цього виникає потреба якісного переосмислення поняття про морфему як таку [Махачашвілі 2008, с. 55].

До числа морфологізованих лексем, які в сучасній англійській мові досить активно реалізують свої афіксальні потенції можна віднести *-friendly*, *-intensive*, *-speak*, *-free*, *-something*, *-person* та ін. Слід відмітити й морфемізацію такої неологічної лексичної одиниці як **Google**. Останнім часом ми зареєстрували її участь як у процесах словоскладання, так і у процесах афіксального словотвору. Як свідчать наведені нижче приклади, афіксальні інновації, що номінують явища, пов'язані із інтернетівською системою Google досить активно вживаються в сьогоденній англійській мові.

*Here are four types of Google Bombs whose fuses have already been lit: 1. Humor Bombs. Mathes' original **Google Bomb** remains the classic of this genre....Successful humor bombs, like most **Google Bombs**, require search key words that don't get a lot of traffic.* (Slate Magazine, March 25, 2002)

*Perhaps you've been googling people for years. Or maybe you're a closet Googlewhacker. Or you **fridge-google** much too often, attempting to come up with an edible dinner.* (The San Jose Mercury News, July 8, 2006)

*What's your '**googleability**' quotient? No clue? Well, then check it out right away because if the world's premier search engine can't trace you in less than a second, then you are a certified also-ran; or so parents of newborns in the US feel.* (Hindustan Times, May 14, 2007)

*If Mary Smith had been named, instead, Upanishad Smith, she'd be more **Googleable**. Of course, that's not to guarantee she'd do anything **Googleworthy**.* (The International Herald Tribune, December 5, 2006)

Крім того, наразі афіксальну активність виявляє й одиниця **face / face-**. Її участь у ролі префіксу ми зареєстрували у складі таких інновацій як: *face-blind*, *facebase*, *facemail*, *facepalm*.

*New findings from researchers at Harvard and elsewhere suggest that a surprising number of people are **face-blind**, so bad at recognizing faces that they routinely snub acquaintances and have trouble following movie plots. Research has begun to suggest that most **face-blindness** stems from genes, rather than brain injury, and that it is far more widespread than previously suspected, with up to 2 percent of the population affected to some degree.* (The Boston Globe, June 14, 2006)

*"Last year, Lau won contracts to provide imaging systems to the Registry of Motor Vehicles and the Department of Transitional Assistance. The technology would allow the Registry to quickly sift through its **facebase** to determine if a driver's license applicant is already registered under different names."* (The Boston Herald)

*"Moreover, dot-coms — unlike bankers — do not spend their day engaged in face-to-face human contact — known in their culture as 'f2f' or '**facemail**.'" (Legal Times, April 17, 2000)*

*For the previous 24 hours Deena Pantalone had been the target of a vicious online smear campaign among the city's fashion community — vilified for telling a Toronto Life reporter the candy-red cocktail dress she was wearing at last week's Butterfly Ball was vintage, when in fact it had been created by a local designer. ... Others saw the humour in the gaffe. "Oh the **facepalms**," said Shannon. (The Toronto Star, May 29, 2009)*

Не є виключенням у цьому аспекті і слово *green* у своєму новому екологічному значенні, що реалізує морфологічний функціональний варіант **green-** у складі новотворів *green-roof*, *greenscamming*, *green-wash* та ін.

***Green-roof** technology refers to a complex system of root-repellant and waterproof membranes, lightweight growing media, drainage layers and plants which rest directly on the rooftops. It does not include potted plants. (Canada Newswire, May 12, 2004)*

*But, he said, they had not addressed the land-use impact of locating new stores in rural areas, covering fields or wetlands and prompting customers to consume extra gasoline to reach them. Even so, "these are positive steps," Mr. Pope said. "If they do these things, it's not **greenscamming**. If they did what they say they will, it would be major shift." (The New York Times, October 25, 2005)*

*At urban planning conferences, the current buzz phrase is "**green-urbanism**" a term coined to describe the European sustainable cities movement that started more than a decade ago. (Canberra Times, April 11, 2007)*

*"The ASA's decision to uphold WWF's complaint sends a strong signal to business and industry that **greenwash** is unacceptable," said David Norman, the World Wildlife Federation's director of UK campaigns. (The USA Today, August 13, 2008)*

Відзначимо, що лексичні семантичні інновації також можуть бути включені в процеси морфологізації. Так, мовна одиниця *spin* у мові політики кінця минулого століття набула значення “інтерпретація політики, події; імідж державного, політичного діяча”. Саме на базі цього лексико-семантичного варіанта що набув афіксальних ознак, надалі, виникли такі неологізми як: *spin-off*, *spin-meister*, *spinnable*.

*"We had a wonderful night," she says. "We talked about my book and discussed **spin-off** projects. "He thought I was sassy and clever and wanted to mentor me. I was flattered. When he leaned over to kiss me, it was very natural. He wanted to take his time and was very loving. We got into bed like an old married couple." (News of The World, November 30, 2008)*

*"But the ECB are my bosses. England is my only focus because **spin-offs** and everything else happen from there. "The IPL and Stanford are **spin-offs** from having good careers with England - that's how you become a good contracted player in the IPL. (News of The World, October 25 2008)*

*Even in the clever political jargon of Washington, it is a stretch to consider such an outcome '**spinnable**'. (South China Morning Post, September 26, 2001)*

Процеси морфологізації відбувається також шляхом утворення скороченого варіанта лексичної одиниці, який, до речі, повністю приймає на

себе її семантичне навантаження, як у випадку з префіксами *e-*, *i-*, та ін. За їх участю було утворено чимало англомовних новотворів, серед них такі як: *ewaste*, *e-business*, *eTextile*, *e-fence*, *E-signatures*, *iCrimes*, *iPods*, *i-dotter* та ін.

More than 2 million tons of expired electronics are discarded in landfills each year, making ewaste the fastest growing fraction of the municipal garbage system. These castoffs account for nearly 40 percent of the toxic heavy metals – like lead, cadmium, and mercury – found in dumps. (Wired Test, October 1, 2006)

"A new model for business is taking shape — e-business — and it's built on the largest communications network on the planet, the Internet." (BusinessWorld, January 31, 2000)

Jones' and Martin's "eTextile," which is being developed with the University of Southern California, is a prototype of a new breed of fabric that is woven not only for looks, but for computing power... (The Associated Press, November 27, 2002)

That's part of the appeal of an online auction to thieves, retail experts say. Criminals can "e-fence" stolen goods with virtual anonymity and little risk of being tracked, compared with the face-to-face transaction of selling the merchandise to a pawn shop or from the back of a truck. (The Virginian-Pilot, August 26, 2008)

"E-signatures aren't new — some companies have used them for years to save costs by improving internal workflow processes. But the e-Sign Act, which goes into effect Oct. 1, promises to make the use of E-signatures more widespread because of all the potential applications in E-commerce." (InformationWeek, July 3, 2000)

In most cases, police say the targets, perpetrators and beneficiaries of these "iCrimes" are young people. Last weekend in Toronto's west end, four people with iPods were taken to hospital with cuts and bruises after being swarmed by a gang of youths wielding a metal mallet used to tenderize meat. Nine people were subsequently arrested and charged. (Regina Leader Post, November 19, 2008)

"He really gets focused and pursues whatever he tries to achieve," said partner Wilson, vice president and secretary of Edwards Construction. "He's fastidious. He's an i-dotter and a t-crosser." (Northern Colorado Business Report, January 12, 2001)

Скорочені варіанти репрезентуються як літерними морфемами, так і традиційними (складнофонемними) морфемними одиницями. За нашими дослідженнями, дериваційний елемент **-holic**, має досить стійкі позиції щодо продукування інновативних англомовних одиниць. В наш час можна спостерігати функціонування таких одиниць спілкування, як *rageaholic*, *sexaholic*, *surgiholics*, *spendaholic*, *blogaholic*, *webaholic*, *carboholic*, *infoholic*.

I will perooze the book, but I am a new blogaholic and can't find time for lunch, much less time for the book...just yet. Then the guitar is impossible to put off also. Sleep is the victim. (The New York Times, April 30, 2005)

Chefs will try to avoid the wrath of their teacher, the screaming rage-aholic GORDON RAMSAY, and win a cooking competition. (The New York Times, June 11, 2006)

I've dealt with cancer, addiction. I'm a spendaholic, shopaholic, chocaholic and I'm in hock up to here." (The New York Times, September 16, 2003)

*Given that there is a 12 Step program called **Sexaholics Anonymous (SA)** all over the world for sexaholics. Why are we reluctant to speak openly about it? ...According to *Observer Magazine*, one becomes a **shopaholic** only when the pleasure of shopping turns into an irrational compulsion, but still the disorder is more like binge eating and other impulse-control problems rather than obsessive compulsive disorder (OCD). (BBC News Online, 24 April 2002)*

*Some are patients *Sevinor* dubs "**surgiholics**," who "start at the top, work their way down, and repeat everything". (Chattanooga Times, May 9, 2000)*

Функціонування елемента **bio-** призводить до виникнення майже невичерпної кількості афіксальних похідних. Наведемо лише декілька прикладів творення англомовних новотворів за його участю:

***Biomom** gets all the credit, homemade cards and breakfast in bed. *Smom* — a word for *stepmom* that sounds appropriately beleaguered — gets to do another load of laundry. (The Globe and Mail, May 8, 2008)*

*"Unfortunately, the lynx **biofraud** is not an isolated event but an egregious example of a serious malady that has infected environmental regulatory agencies," said Rob Gordon, director of the National Wilderness Institute. (The Washington Times, January 07, 2002)*

*Robotics is hardly the only emergent industry that can expect the embrace of the **techno-enthusiast**. Maybe bathtub biotech will be next to capture the mindshare of the techie tinkerers. Maybe bioinformatics and the diffusion of genetic engineering technologies and techniques will inspire a new generation of **bio-hackers**. (Technology Review, June 2003)*

Актуалізація дериваційного елемента **-athon** (від *marathon*) пов'язана із постійним урізноманітнюванням змагань в англомовних країнах. Так, до складу афіксальних похідних такого типу можна віднести *blogathon*, *slimathon*, *readathon*, *skipathon*, *bikeathon*, *radiothon*, *cyclethon* тощо.

*Non-Fiction Blog during the **Blogathon** for blogging about her cancer. So You Want to Murder a Racecar Driver... got a lot of attention and won the Best Fiction Writing for their blog mystery novel. (The Blog Herald, June 19, 2007)*

*The goal of the **Slimathon** is to promote optimal health and nutritional status among area residents, organizers said. (Times Herald, January 3, 2003)*

За участю афіксальної одиниці **-nomics**, яка виділилась з лексичної одиниці *economics*, також продовжують утворюватись нові одиниці номінації, як наприклад: *freakonomics*, *eco-nomics*, *infonomics*, *bionomics*, *greenomics* та ін. Проте у більшості випадків цей елемент приєднується до власних імен: *Rubinomics* (after Clinton's Treasury Secretary Robert Rubin), *Rogernomics* (after New Zealand Finance Minister Roger Douglas), *Thaksinomics* (after Thailand's Prime Minister Thaksin Shinawatra), *Manmohanomics* (after Indian Prime Minister Manmohan Singh) тощо.

*There's no other word for it. Really, what's the point of "partnering" with the **Freakonomics** blog only to alienate the vast majority of the readers? How is that creating value for advertisers? (The Blog Herald, August 23, 2007)*

HOME ECO-NOMICS; The Zero-Energy Solution Drawings: Drawings: A SOLAR-HYDROGEN SYSTEM: A barn-size array of solar panels collects energy from the sun and converts it to electricity. (The New York Times May 20, 2007)

Привертає увагу також і процес поповнення словникового складу англійської мови такими одиницями, що мають у своєму складі афіксальний елемент *-licious*, який був виділений із структури мовної одиниці *delicious*. Серед них *melty-licious*, *goolicious*, *bootylicious*, *babelicious*, *hunkalicious*, *yummilicious*, *funkalicious*, *sacrilicious* тощо.

I Guess 'Melty-licious' Is a No-No, Huh? Representatives from Merriam-Webster grudgingly announced Tuesday that. ... The word "goolicious," an adjective describing something that is both melty and delicious, was also added. (The New York Times October 6, 2007)

The sublime smash hit "Bootylicious" was workout music, not make-out music. (The New York Times, November 22, 2004)

In his West Oakland Victorian, the music room has a dark black-and-red theme with skulls on the mantel, mint-condition Cry for Dawn comics on the wall – also the babelicious inspiration for his tats – as well as posters of his heroes: "Hedwig and the Angry Inch" and Tenacious D. (San Francisco Chronicle, August 24, 2006)

Not that he isn't being marketed to the same audience. The blond, blue-eyed, hunkalicious Bosson (pronounced bo-SAHN) is currently on tour with Nickelodeon's "All That And More" music festival, which also features teen-popular acts... (San Francisco Chronicle, July 6, 2000)

Крім того, структура таких інновацій може бути репрезентована поєднанням зазначеного елемента з власною назвою: *Blackalicious* (the name of a hip-hop duo), *Bubblicious* (a brand of bubblegum), *Ninjalicious* (the alias of Jeff Chapman, founder of *Infiltration* magazine) тощо.

Blackalicious: 'BLAZING ARROW' – (MCA) The amount of alternative hip-hop talent on albums this year was staggering – Cee-Lo, El-P, Anticon, Antipop Consortium, J-Live, Mr. Lif, Roots, Jurassic Five, DJ Shadow and Blackalicious. (The New York Times, December 29, 2002)

The Remix; Bubblicious: What could be more fitting than a portrait of Britney Spears rendered in shades of Bazooka? (The New York Times September 19, 2004)

Розглянемо також й функціонування англomовної морфеми *-urpie* що завдячує своєю появою складноскороченій лексичній одиниці *yurpie*. Не можна оминути той факт, що сама структура слова *yurpie*, що в когнітивному плані досить легко розкладається на складові, послугувала прототипом для подальшого моделювання за аналогією. Виникнення аналогічних похідних так званих “яппізмів” *burpie*, *lurpie*, *churpie* може бути позначене моделлю *X + urpie*, де константна складова може розглядатись як морфема.

Finally, a Web application that effectively sates the appetite of techies, yuppies and hipsters. Maybe you are a techie who is, as the application predicts, "tired of stepping over homeless people on your way to Bikram." Maybe you are a yuppie "jonesing for a Yacon root smoothie." (San Francisco Chronicle, November 06, 2008)

*When her real estate broker husband announces that he's leaving, Ina must figure out how to reconstruct a life that has come to revolve around car pools and the P.T.A. Initially, it's hard to empathize with her **Buppie** ennui.* (New York Times January 26, 2003)

*More than 55 per cent are either middle-ranking government officials, members of middle or upper management, or professionals. Another 20 per cent are ordinary employees in enterprises. Fewer than 10 per cent are self-employed and the rest are in other occupations. How rich are these urban **Chuppies**?* (The Standard, November 22, 2004)

Вказане вище унаочнює діалектичний зв'язок між синтаксичним, лексичним та морфологічним рівнями мовної системи. Крім того наведені в роботі приклади свідчать про те, що в процесі взаємодії з навколишньою дійсністю концептуальна система носіїв англійської мови постійно розвивається та модифікується завдяки процесам категоризації нової інформації. При цьому внутрішній розвиток концептуальної системи здійснюється за рахунок безперервного й динамічного породження нових концептів в сітківці вже існуючих концептуальних структур. Фактично, цей процес являє собою, з одного боку – деривацію мовної системи, з іншого – деривацію концептуальних структур носіїв англійської мови. Таким чином, поява мовно-концептуального деривату – це складний процес, що здійснюється, перш за все, завдяки дії процесів категоризації.

В ході пізнавальної діяльності нові концепти набувають мовної репрезентації, яка відбувається за рахунок творення нових одиниць спілкування здебільше з власного мовного матеріалу. Отримавши мовне вираження, нові концепти стають невід'ємною частиною всієї концептуальної системи. Тим самим обумовлюється можливість її подальшого розвитку, зберігаються зв'язки дериватів з вихідними структурами. Безперервність й динамічність цього процесу обумовлює перспективність його адекватного відбиття в світлі лінгвокогнітивного напрямку дослідження.

Література

Белова А.Д. Языковые картины мира в рамках когнитивно-дискурсивной парадигмы / А.Д.Белова // Культура народов Причерноморья. – 2002. – №29. – С. 17–23. Борисенкова Л.М. Когнитивные аспекты словообразования (на материале немецкого языка): Монография / Л.М. Борисенкова. – 2-е изд., испр. доп. – М.: Институт языкознания РАН, 2007. – 244 с. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. / Болдырев Н.Н. – Тамбов: ТГУ, 2000. – 123 с. Воротников Ю.Л. Врожденные концепты, семантические кварки и смысловые исходы / Воротников Ю.Л. // Филологические науки. – М.: Издательство Московского государственного университета им. М.В.Ломоносова, 2007. – №3. – С.47–52. Кочерган М.П. Стан і перспективи сучасного мовознавства / Кочерган М.П. // Вісник Київського лінгвістичного університету. Сер. Філологія. – 2003. – Т. 6, №1. – С. 5-18. Кубрякова Е.С. О когнитивных процессах, происходящих в ходе описания языка

/ Кубрякова Е.С. // Когнитивные исследования языка. Вып V. Исследование познавательных процессов в языке: сб. науч. тр. / гл. ред. серии Е.С. Кубрякова, отв. ред. вып. Н.Н. Болдырев; Федеральное агентство по образованию, Рос. акад. наук, Учреждение Рос. акад. наук Ин-т языкознания РАН, ГОУВПО «Тамб. гос. ун-т им. Р.Г. Державина», Общерос. обществ. орг. «Рос. ассоц. лингвистов-когнитологов». – М.: Ин-т языкознания РАН; Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г.Р. Державина, 2009. – 307с. *Махачашвілі Р.К.* Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови в техносфері сучасного буття: [монографія] / Махачашвілі Р.К. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. – 204с. *Николаев Д.В.* Концептуальное основание категории модальных глаголов в современном английском языке / Николаев Д.В. // Филология и культура. – Тамбов: Изд-во ТГУ им. Г.Р. Державина, 2001. – Ч. 3. – С. 112-113. *Чередниченко О.І.* Про мову і переклад: мова в соціокультурному просторі, переклад як міжкультурна комунікація: [монографія] / Чередниченко О.І. – К.: Либідь, 2007. – 247 с.

ГОШИЛИК Н.С.

(Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника)

**ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКАЛІЗАЦІЇ ТЕМПОРАЛЬНИХ КОНЦЕПТІВ,
СПІВВІДНОСНИХ ЗІ СХЕМНИМ ОБРАЗОМ ЦИКЛ
(на матеріалі сучасної англійської мови)**

У статті розглядаються особливості репрезентації темпоральних концептів, що ґрунтуються на схемному образі ЦИКЛ. Проаналізовано темпоральні концепти ПРОМІЖОК ЧАСУ, ДЕНЬ ТИЖНЯ, МІСЯЦЬ, ПОРА РОКУ, СВЯТО.

Ключові слова: темпоральний, концепт, час.

Гошилик Н.С. Особенности реализации темпоральных концептов, соотносимых со схемным образом ЦИКЛ (на материале современного английского языка). В статье рассматриваются особенности репрезентации темпоральных концептов, которые базируются на схемном образе ЦИКЛ. Проанализированы темпоральные концепты ПРОМЕЖУТОК ВРЕМЕНИ, ДЕНЬ НЕДЕЛИ, МЕСЯЦ, ВРЕМЯ ГОДА, ПРАЗДНИК.

Ключевые слова: темпоральный, концепт, время.

Goshylyk N.S. The Peculiarities of the Realization of the Temporal Concepts Correlated with the Image Schema CYCLE (on the Material of the Modern English Language). The article analyzes the peculiarities of the representation of the temporal concepts that are based on the image schema CYCLE. The temporal concepts TIME PERIOD, DAY OF THE WEEK, MONTH, SEASON, and HOLIDAY are examined.

Key words: temporal, concept, time.